

Zang, dans en spel in Fryske musical Ruth

Hindrik van der Meer: “Yn dizze Ruth komt alles by elkoar”

DRACHTEN – Dansende, spelende, zingende kinderen. Met elkaar, vredelievend, en alles lijkt goed daar in de buitenlucht ergens in Bethlehem. Maar als de dans uit, wordt het heel stil en zegt één van de kinderen: “Mem, ik haw sa'n honger.” Allemaal beginnen ze te roepen om eten. Een openingsscène in de Friese musical Ruth die er niet om liegt. Het verhaal over het leven, oorlog, armoede, hoop en liefde staat zaterdag 16 en zondag 17 mei in De Lawei in Drachten.

Door Thea van der Schaaf

'De Fryske Ruth' betekent voor componist Hindrik van der Meer zijn laatste grote werk. Dezelfde musical Ruth werd eerder al in 2002 onder leiding van Van der Meer ten tonele gebracht. De Friese teksten van de 35 liederen die Folkert Verbeek toen voor de musical schreef, bleven dezelfde. Van der Meer: “It wie in winsk fan my om Ruth nochris goed troch te nimmen en dan wer út te fieren” Mei troch de arrânzjeminten fan Reimer Rondaan is myn muzyk noch kleurriker wurden, mei mear ynstruminten, wat ferrassende effekten jout.” De musical wordt uitgevoerd door het Kwartettekoar, een kinderkoor, dansers, orkest en solisten. “Sjonge, dûnsje en spylje, alle eleminten sitte deryn. Ik haw hiel wat wurken makke, fan berneferskes oant tsjerkelieten en musicals, mar yn dizze Ruth komt alles by-inoar. ”

Jo lân is myn lân

Dan klinkt er een stem: “Jimme moatte hjir net langer wêze, wy geane der hjir allegear oan. Gean mar nei Moab.” Ook Elimelich en Naomi vluchten naar Moab om een nieuw bestaan op te bouwen. Tot groot verdriet van Naomi sterft Elimelich daar. Hun zonen Machlon en Kiljon vestigen zich in Moab en trouwen beide een Moabitische vrouw. Triest genoeg breekt er voor de familie opnieuw een bittere tijd aan. Beide zonen van Naomi sterven en Naomi besluit terug te gaan naar Bethlehem in haar geboorteland. “Bliuwe jimme hjir mar”, zegt ze tegen haar schoondochters Ruth en Orpa, want wat zouden zij nou in Bethlehem te zoeken hebben. Ze twijfelen beide. Uiteindelijk blijft Orpa in Moab, maar Ruth gaat mee. ”Jo folk is myn folk, jo lân is myn lân”, zegt ze tegen Naomi.

Nienke Boschma, zangeres in het Kwartettekoar: “Dat is wat it in ferhaal fan hjoed de dei makket. Want it bart alle dagen wer, dat minsken nei in frjemd lân moatte, flechtsje, en dat se besjoen wurde as frjemdelingen. Mar it giet ek oer wat alle minsken oerkomt yn harren libben, oan soargen en fertriet, blydskip en freugde. Oer watst oer hast foar elkoar en hoe fier ast mei ien meigiest. En ast dyn beslút dan nommen hast de ûnsekerheid oer oft it wol goedkomt.”

In frou sa moai

In de liederen, de kleding en het decor verandert het verhaal zienderogen van een verdrietige tijd naar een prachtig slotstuk. Het is oogsttijd en terwijl Ruth in Bethlehem iedere dag eten bij elkaar sprokkelt, treft ze een man, Boaz. Hij ziet haar niet als vreemdeling, maar vindt in haar zijn vrouw. “In frou as dy foar ús te winnen, in frou sa moedich en sa moai. En sá moai”, zingt hij haar toe. Ze trouwen en een zoon wordt geboren, Obed. En hoe Joods het verhaal van oorsprong ook mag zijn, de musical eindigt met een typisch Fryske kwinkslag; een poppeslok.

Niet alledaags

Van der Meer wist zijn koor op gedreven wijze te inspireren het stuk neer te zetten. Tryntsje van der

Veer van het Kwartettekoar: “Ferline jier april binne de boeken útdield oan elkenien. Yn de rin fan it jier betrape ik mysels der hieltyd mear op dat ik tocht 'hoe sit ik der sels eins yn'. De hiele ûntjouwing tusken Boaz en Ruth, de sfearen en de útdrukkingen dy't dêr by hearre. Wy hawwe dat kear op kear trochnommen. Sa no en dan krigen wy stikjes útlis fan Hindrik of de regisseur Tjerk Kooistra, sa groeist der sels hielendal yn.” Het werd een niet bepaald alledaags project voor het Kwartettekoar. Tryntsje: “Wy wurdearje it geweldich yn Hindrik hoe’t hy him ynsetten hat foar taal em muzyk yn Fryslân en yn it ûnderwiis. Dat immen op dizze leeftyd noch safolle enerzjy hat en dat oer wit te bringen op ús, dêr bin ik tankber foar.”

Voorstellingen:

Zaterdag 16 mei 20.00

Zondag 17 mei 15.00

Extra voorstelling:

Zondag 17 mei 20.00

Inleiding een uur voor elke voorstelling door opperrabbijn Tamarah Benima

Kaarten:

Via nibori62@hetnet.nl of www.lawei.nl

[kaders als er ruimte over is]

Het Kwartettekoar

Het Kwartettekoar werd opgericht in 2007 om de Friese kerken te verrijken met nieuwe Friestalige liturgische teksten en liederen. Zo zijn er al een honderdtal liederen ontstaan op de teksten van Eppie Dam en muziek van Hindrik van der Meer.

Het getekende decor

Voor het decor werd Hindrik van der Meer geïnspireerd door een kaart met een nieuwjaarswens die hij eind vorig jaar van Evert Kluter ontving. “Op dy kaart stiene allegear minsken dy't ûnderweis wienen. Minsken mei in bernewein of in poppe op de earm. In berntsje mei in autoped. Doe't ik dy kaart seach, seach ik al dy minsken yn it ferhaal fan Ruth op 'e flecht foar de honger rinnen. Sa haw ik alle sênes út it stik yn stekwurden oan Kluter jûn en hy hat dêr tekeningen by makke. Dy wurde hûndert kear útfargerutte en brûkt as eftergrûn.”